

Déli Hírlap

PÉNTEK, 1931 NOVEMBER 13.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 241. SZ.

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH EN DRED

Nemzetközi

a művészet és művész hazája széles, e nagy világ. Ez olyan igazság, melynek ereje alól a legbarbárabb nemzet sem vonhatja ki magát. Nem is igen ismerünk példákat és ha itt-ott történeket kisiklások, az mindig csak egyes emberek kiesinyes mentalitásának eredménye. Legutóbb két német művész szerepelt társulatával Temesvárott és valóban felemelő érzés volt látni azt a rekonszenves fogadtatást és lelkes ünneplést, melyben ugy a közönség, mint a hatóságok részesítették őket. Nem gördítettek akadályokat fellépésük elé és ezáltal még az a szemrehányás is elmaradt, hogy a mai inséges időkben megengedik a jövedelem nagyrészenek külföldre való vándorlását. Nem hallottunk arról sem, hogy igyekeztek volna a vállalkozó nyereségének egy részét a munkanélküli alap gyarapítására biztosítani. A közönség élvezte a valódi hamisítatlan művészetet, ünnepelte a művészeket nemzetiségi különbség nélkül és meglepéssel vette tudomásul, hogy a város hivatalosan is beállt az ünneplők közé és ennek külső kifejezés-ként ugy Harry Liedtkének, mint Conrad Veidtnak egy-egy gyönyörű esokrot nyújtottak át a város színeiben pompázó szallaggal átkötvé. Amikor mindezeket a magunk részéről is örömmel regisztráljuk, eleve elhárítottuk azt a gyanút, hogy akár utólag ünnepontok akarnánk lenni. Mert homlokegyenest az ellenkezőjét vagyunk kénytelenek sajnálattal megállapítani azon magyar művészek tervezett vendégszereplésével kapcsolatban, akik most indulnak romániai turnéra. Pedig hát nem holmi kabaré-emberekről van szó. Igaz, hogy híreket nem alapozta meg a mozipedó sem. Kőszegi Teréz a budapesti opera egyik erőssége, aki fártós művészi sikereket aratott Olaszországban és Amerikában is. Kvalitásaival ezekben az országokban is tisztában vannak. Természetesen azok, akik a művészetekkel való kapcsolatot nem kizárólag a mozin keresztül tartják fenn. Szedő Miklós dr. szintén nem utolsó legény az operabékekek között. Kurucz János is valaki és akiknek figyelmét elkerülték európai sikerei, Amerikában érdeklőhetnek bár mely rendszeres hangversenyelátogatónál, hogy mit jelent a modern zeneművészetben az ő működése. A csak moziközönség persze őt is kevésbé ismerheti. Ezen művészi trió vendégszereplése alkalmából a temesvári város házában egyszerre égető probléma lett — a munkanélküliek ellátása. Hogy miként? Ugy, hogy nem a rendez színházbert követelik előadásonkint, hanem előre megállapított fiksz összegben a négyszeresét annak, amit akár Harry Liedtkék, akár Conrad

Az orosz szovjet nem akar háborút kezdeni sem nyugaton, sem keleten

A moszkvai sajtó közli Boroszilov orosz tábornok legújabb nyilatkozatát, amelynek éle erősen a japánok ellen irányul. A tábornok kijelentette, hogy a szovjet sem nyugaton, sem keleten nem keres nyugtalanságot, de azért el lehet képzelni, hogy szükség esetén mégis megmozdul. A szovjet nem akar háborút, de ha érdekeit bárhol

megzavarják, felveszi a harcot és akkor majd meglátják, hogy a vörös katonák jól tudnak harcolni és példásan vannak felszerelve. Genfből egyébként jelentik, hogy Kína népszövetségi megbízottja közölte a főtítkársággal Kinának az egy éves fegyverkezési szünet-hez való hozzájárulását. Ez a hozzájárulás egyelőre csak elvi és végleges állást Kína akkor foglal el

ebben a kérdésben, ha a mandzsuriai konfliktus megfelelő rendezést nyert. Kína kijelenti, hogy amennyiben a népszövetségi alapokmány és a Kellogg-paktum nem válik be és Kinát nem védelmezi meg, úgy a kínai kormány más rendszert fog előbe lépíteni szuverenitásának és függetlenségének megvédésére.

Matuska Szilveszter huzorló kiadatási ügye szóba került a magyar parlament tegnapi ülésén is

A magyar képviselőházban az első szónok a tegnapi ülésen Sándor Pál demokráta ellenzéki képviselő volt. Rámutatott arra, hogy Magyarország mai szomorú gazdasági viszonyai miatt nem kizárólag Bethlen István volt miniszterelnök a felelős. Felelős a mai világ-gazdasági helyzet és a sok vámbarikád, amely egész Európát keresztül-kasul szeli. Bethlennek legfeljebb az a hibája, hogy kissé könnyelműen adta a pénzt olyan berendezkedésekre, amelyek nem voltak elengedhetetlenül szükségesek. Nagy elismeréssel viseltetik Bethlen István gróf iránt, akinek, mint bárki másnak, szintén vannak hibái.

Nagy embereknek nagy hibái vannak, már pedig azt az ellenzék sem tagadhatja, hogy Bethlen István valóban nagy ember. Azután kijelentette, hogy mindaz, amit Magyarországától a külföld kíván, teljesíthetetlen és nem egyéb uszóránál. Váry Albert egységspárti védelmébe veszi az elmult rezsimet és felszólítja az egységspártot, hogy álljon helyt az elmult kormány eslekedeteiért, mert különben zászlóelhagyást követel.

Farkas Béla egységspárti megállapítja, hogy Sándor Pál igyekezett tárgyilagosan bírálni a helyzetet. Igaza van Sándor Pálnak, hogy ma nem szabad a parlamentet felhánytorgatni, hanem kenyérért kell folytatni.

Gál Jenő ellenzéki: Nem kenyérvita kell, hanem kenyér. Elismeri, hogy a bajokat nem egyedül a Bethlen-kormány okozta és azért nem lehet egyedül az elmult rezsimet okolni.

Bessenyei Zoltán egységspárti megállapítja, hogy Sándor Pál és Gál Jenő tárgyilagosan fogták föl a helyzetet és nem akarják az összes bajokért egyedül Bethlen Istvánt felelőssé tenni. Védi az elmult kormányt és óv mindenkit a demagógiától.

Weltner János akab interpellációban kéri az általános titkos választójog bevezetését.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a kérdés sokkal fontosabb, semhogy azt egy interpelláció keretében lehessen meg tárgyalni. A kormány foglalkozik a kérdéssel és el fog következni az idő, amikor erre vonatkozólag részletes előterjesztést tesz a parlamentben.

Vázsonyi János dr. kifogásol

ja, hogy az egyetemre történő felvételeknél ismét háttérbe szorítják a zsidó hallgatókat.

Ernszt Sándor közoktatásügyi miniszter adatokat sorol fel arra nézve, hogy a budapesti központi egyetemen a hallgatóknak legalább tíz százaléka, egyes fakultásokon és a vidéki egyetemeken husz-három százaléka, a közgazdasági egyetemen pedig a hallgatók ötvenöt százaléka zsidó vallású.

Östör János egységspárti az igazságügyminiszterhez intéz interpellációt Matuska Szilveszternek a biatorbágyi vasuti merénylet kiadatási ügyében.

Kifogásolja, hogy a merényletet mindig csak kommunisták büntették tüntetik fel, ami nek könnyen az lehet a következménye, hogy Ausztria politikai bűnösnek minősíti Matuskát és erre való hivatkozással nem adja ki.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter kijelenti, hogy hasonló nyzeten van. A pestvidéki törvényszék különben már megtette Matuska kiadatására a lépéseket. Reméli, hogy a két állam között me történik a megegyezés és Matusk kiadják Magyarországnak.

Védtek fizettek. Az anyagi siker előreláthatóan a magánéleti fog maradni akármelyik moziművész előadásának. Hiszen a magyar trió nem tam-tam reklámmal jön és nem is azzal a „művészi” céllal, hogy mozi-eszabmosolyokkal hódítson és autogramokat adjon a filmművészek — és nem a művészet — rajongóinak. Talán ezt a bányát kell a magyar művészeknek külön megváltani. Mi ebben az eljárásban a

nagyar — világszerte ismert és elismert — művészek és a magyar művészet ellen megnyilvánuló nagyfokú animozitást látunk. Ez pedig legalább is furesa. Különösen egy olyan városban, amelynek lakossága ma is óriási többségében kisebbségi és — ha már a munkanélküliség ilyen erőszakos módon belekapcsolódik a művészeti kérdésekbe — amelynek vallaira nehezedik így természetesen a munka-

nélküliek ellátásának nagyobb terhelésére. Lemondunk arról, hogy a város erókat osztogasson a vendégszereplő magyar művészeknek is, de követeljük, hogy egyforma mértékben és megköveteljük van a városnak kultúrátálya, hogy ennél a művészek értékelése és megdödjék és végződjék!

1918 november 11-én, vagyis tizenhárom évvel ezelőtt irták alá a fegyverszüneti szerződést és ezzel véget ért a háború

Tizenhárom éve annak, hogy Foch francia marsal és Németország delegátusai Compiegne erdejében aláírták az általános fegyverszüneti szerződést. Ezzel az aláírással véget ért a négy esztendő világgháború. A világháború véget ért, de megkezdődött egy korszak, amely gazdasági válságban, nyomorúságban, inségben sokkal súlyosabb, mint volt a véres háború. A béke tizenhárom esztendeje sokkal inkább marangolta az emberiséget, mint a négy év srappelljei, gránátjai, tankjai, repülőgépei, gázbombái. Az emberiség jóléte, boldogsága, kulturája, emberisége, felebaráti szeretete, jószívúsége ebben a tizenhárom évben, amelyben újból béke van a világon, sokkal nagyobb eszékét szenvedett, mint a világháború négy évében, amikor a technika és a tudomány minden vívmánya segítségével ádáz gyűlöléssel, veszett haraggal, mindezeknek a javaknak az elpusztítására törve, rontottak egymásnak a lelki egyensúlyukat veszített népek.

Tizenhárom éve van annak, hogy a fegyverszünetet megkötötték. 1918 november 7-én Foch marsal a német nagyezerkartól szikratáviratot kapott, amelyben azt kérdezték: hol volna hajlandó fogadni a német meghívottakat, akik a fegyverszünetről ohajjának vele tárgyalni. Foch marsal azt a választ adta, hogy a találkozás november 9-én reggel történhetik meg a compiegne erdőben.

November 9-én — napok óta zuhogott az eső — a compiegne erdőn keresztül vezető vasuti pályán megérkezett Foch marsal különvonata és valamivel később ott volt a németek különvonata is. A német vonatból kiszállott Schultz ezredes, akit egy francia vezérkari ezredes fogadott. Bemutakoztak egymásnak és Schultz ezredes átadta a német delegáció névsorát. A francia ezredes közölte, hogy Foch marsal egy óra múlva fogadja a német delegációt.

A német delegáció Erzberger államtitkárral az élén átment a francia vonatba, ahol Weygand ezredes fogadta őket. Elvezette őket Foch marsalnak irodááa általános szalonkocsijába, amelyben háló számu széket helyeztek el. Ott több francia, angol, amerikai, olasz és belga magasarangu tiszt vá rakozott rájuk. Nemsokára felpatant az ajtó és belépett esáköjával a fején Foch marsal. Valamennyien felállottak. Foch szalutált. Aztán megkérdezte:

— Kik az urak és mit kívánnak? Erzberger németül válaszolt.

— A német birodalom megbizottai vagyunk és eljöttünk, hogy fegyverszünetről tárgyaljunk.

Foch erre levette fejéről a esákököt és megkérte Weygand ezredest, mutassa be neki a német delegáció tagjait. Mikor ez megtörtént, az ántánt tiszteteket mutatták be a németeknek.

— Foglaljanak helyet, uraim, — mondotta Foch, majd utána Erzbergerhez intézte szavait: — Alamtitkár ur, Weygand ezredes ur lesz szives felolvasni azokat a feltételeket, amelyek alapján a szövetséges nagyhatalmak vezérkara hajlandó megkötni a fegyverszünetet.

A feltételek felolvasása másfél óráig tartott. Ezzel az első találkozás véget ért.

November 10-én folytatták a tanácskozást, november 11-én reggel hét órákor pedig megtörtént a fegyverszüneti szerződés aláírása és ezzel vége volt a világháborúnak.

A német delegáció visszautazott. Foch marsal autóbá szállott és

meg nem állott Párisig. Ott egyenesen felkereste Clemenceaut, akit jelentette:

— A fegyverszünetet aláírtuk. Az én feladatom ezzel véget ért. Most kezdődik az ön.

Clemenceau délután négy órákor bejelentette a fegyverszünet megkötését a francia parlamentnek. Ugyanakkor Páris népének az örvendetes eseményt egy ágyulövés adta tudomásul.

Aznap töntént, hogy egy megbomlott lelkü, tépett ruhájú francia katona, megjelent a verduni esatákban elesett katonák tömegsírjánál és sirva kiáltozott:

— Halottak, ébredjetek! Ébredjetek!

Szatmár város és a megye magyarsága egyesült erővel dolgozik a magyar érdekekért

A Magyar Párt szatmári és szatmármegyei egyesített tagozata Jakabffy Elemér dr. a megye képviselőjének jelenlétében, impozáns gyűlést tartott. Jakabffy Elemér innepélyes fogadtatásban részesítették, aki a gyűlésen nagyszabású beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta a magyarság egybeforrásának és összetartozandóságának szükségességét. Utalt Kölesyre, akit kilencenkilenc év előtt választott meg Szatmár a pozsonyi nemzetgyűlés követévé és büszkén vallja magát Kölesey politikai örökösének. Beszédét lelkes taps és éljenzés közben fejezte be. A gyűlés ezután kimondotta a Szatmár városi és szatmármegyei tagozat egyesítését és az elnöki

tisztségre nagy lelkesedés mellett egyhangulag Illosvay Lajos kanonokot választotta meg. Illosvay meghatott hangon vázolta programját, összetartásra buzdította a magyarságot és befejezésül így szölt:

— Igaz büszkeséggel köszöntöm a tagozatok egyesülését. Az Isten tegye szentté, fenmaradóvá, sértetetlené. Legyen ez a mai nap nagy örömnapp, születésnap, amelyen szívvel-lélekkel kiáltom: Testvérek! Magyarok! Istennek nevében előre!

A választás során kiegészítették a tisztkart és az ifjusági szakosztály vezetője bejelentette, hogy a magyar ifjuság is részt kér a munkából.

Bocu Szevér milliós vámbírságát a törvényszék is megerősítette, amiért Bocu a politikától visszavonul

Ismeretes, hogy Bocu Szevér volt bántási kormányzó ellen vámcsempészés miatt a pénzügyminiszterium eljárást indított és annak befejezése után Bocu egy millió hétszáz ezer lei vámbírság megfizetésére kötelezte. A bírságoló jegyzőkönyvben a pénzügyi közegek azt a megállapítást tették, hogy Bocu három vagon faburkolat-alkatrészt és két bála szőnyeget hozott be külföldről és azt nem vámolta el, hanem becsempészte. A jegyzőkönyv ezen megállapításai ellen Bocu az aradi törvényszékhez felebbezett, a bírói tanács tagjai között azonban véleményeltérés támadt és így kiegészített hármastanács elé került az ügy. Bocu Szevér és ügyvédje kifejtették, hogy pénzügyminiszteri engedély alapján az árut Radnán lehetett elvámolni. Radnára ki is utazott egy vámtisztviselő, aki megállapította a fizetendő vámot, időközben azonban a kormány megbukott és az új pénzügyminiszter a kirótt vámbefizetését nem vette tudomásul. A törvényszék ezt a védekezést nem

fogadta el és hosszas tanácskozás után Bocu kötelezte az egy millió hétszáz ezer lei megfizetésére. Az indokolásban a bíróság ama nézetének adott kifejezést, hogy törvénytelen volt az az eljárás, mely szerint az árut nem a kurtiesi vámhivatalon keresztül vámolják el és a radnai vámolásra vonatkozó rendelkezést csak azért teljesítették, mert a volt kormányzó mintegy feljebbvalója volt a vámhivatalnak és így hivatalos tekintélye a kényszer erejével hatott. Bocu Szevér az ítéletet a temesvári táblához megfelebbezte.

Az aradi törvényszék ezen ítéletének a nemzeti parasztpárt temesi szervezetére is kihatása van. Bocu Szevér ugyanis Mihalachéhoz és Vaidához intézett táviratban közölte, hogy a temesi pártszervezet elnöki tisztségéről lemond és a vámgügy tisztázásáig a politikai élettől visszavonul. A szervezet ügyeit átmenetileg Vidrichin Sztan és Baran Koriolán dr. vezetik.

Mindnyájunkat érhet szerezcsé
 csak a kinfikozó alkalmat kell megragadni. Ilyen alkalom adódik most, ha Református Kórházszors, egyet vásárol.
Főnyeremény 1,000,000 lej, több 200,000—100,000—50,000—20,000—és 10,000—leles nyeremény.

Központi sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Brailanu 51. (volt Király-utca) Telefon 905

Főbizományos: Csekme Tamás
 Timisoara, Str. Porumbescu (Tirol-u.) 88.

Kapható: üzletekben, tőzsdékben és lapunk kiadóhivatalában.

Huzás Nov. 30.

Világga indult négy fiatal temesvári inas

A gyárvárosi tanoncotthon igazgatósága bejelentette a rendőrségnek, hogy a tanoncotthon négy lakója, Herész Béla, Grozav Sandor, Gulyás Ferenc és Selariu M., valamennyien 13—14 év közötti inasok, tegnap reggel eltűntek. A fiatal fiuk reggel az iskolába indultak, de oda már nem érkeztek meg, mert elhatározták, hogy haramiak lesznek. Az inasok ugyanis a járványkórház közelében találkoztak egyik inasismerősükkel, akinek elmesélték, hogy megunták már az iskolát és most Vaskő irányában elbujdosnak, mert az erdőben bujkáló banditákhoz akarnak csatlakozni. A másik kis inas ijedten hallgatta végig pajtasainak tervét és kinyörögni kezdett, hogy tegyenek le szándékukról. De a kalandos hajlamu fiuk kitartottak a ponyvaregények hatása alatt született elhatározás mellett és elbucszva, csakhamar eltűntek. A fiucska rémülten szaladt az igazgatóságához és bejelentette az inasok tervét. Az igazgatóság azonnal megkérte a rendőrséget, hogy a szökevények kézrekerítésére indítsa meg a nyomozást. A rendőrség értesítette az összes környékbeli csendőrségeket, hogy a négy fiut fogják el és hozzák vissza Temesvárra. Mivel tudják az útirányt, valószínű, hogy a szökevényeket azóta már fel is tartóztatták és utban vannak a tanoncotthon felé.

UNGINGER FERENC



gyártmányu zománczott asztal tűzhelyeket és kályhákat Temesvár, Kém-utca 2. sz.

„KÜHNE“
 baromfikeltetőgépek és műanyag legmodernebb és minden más gyártmánynál tökéletesebb kivitelben és legelőnyösbb feltételekkel szerezhető be a legrégebb magyar mezőgazdasági gépgyár vezérképvisleténél „Industria-Economia“ R. T.-nál Timisoara Str. I. C. Brailanu 3. — Kérjen ajánlatot! Telefon: 9-14. Tekintse meg a gépeket

Letartóztatták a Bercovitz-bank párisi fiókjának igazgatóját

A bukaresti Bercovitz-bankház kényszeregyezéséből kifolyólag Párisban feltűnést keltő letartóztatás történt. A párisi sajtó, amikor a Bercovitz-pénzintézet összeroppanása nyilvánosságra került, mozgalmat indított és különböző gyanúsításokkal illetve a pénzintézetet. A Bercovitz-bankháznak Párisban nagy fiókjátéka volt, amelyet Bercovitz Miksa, az egyik Bercovitz-fivér vezetett. Bercovitz ellen a párisi rendőrségre a bankház összeroppanását követően több feljelentés érkezett azzal, hogy a párisi betétesektől gyűmölösztetés végett átvett betéteket Bukarestbe továbbította és így a betéteseket és a bankház párisi fiókjának többi hitelezőit súlyos összegekkel megkárosította. A francia rendőrség és ügyészség hetekig nyomozott, sok érdekelt embert kihallgatott és végül is Bercovitz Miksát letartóztatta.

Metzger Márton prépostplébános ünneplése névnapja alkalmából

Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostplébános tegnap ünnepelte meg névnapját. Az előestén a józsefvárosi templomi énekkar és a Temesvári Dalkör külön-külön szerenádokat adott Metzger Márton dr. tiszteletére, akit az egyházi énekkar részéről Szegő Ferenc, a Temesvári Dalkör nevében pedig Braun Dezső karnagyok köszöntöttek. Tegnap reggel a józsefvárosi katolikus iskolák növendékei virággal árasztották el a plébánia minden szobáját és meghívták Metzger Márton prépostot az iskolákba. A zárdaiskolákban a növendékek és a tanító apácák köszöntöket mondtak és virágcsokrokat nyújtottak át. A prépost azután átment a katolikus elemi fiúiskolába, ahol a növendékek a névnap alkalmából alkalmi darabot adtak elő és csokrokkal kedveskedtek. A magyar tantestület nevében György Szilveszter, a német tantestület részéről pedig Friedrich Károly tanítók mondták az üdvözlő beszédeket, amelyekre Metzger megalapozottan mondott köszönetet és hangsúlyozta, hogy akkor a legboldogabb, amikor az iskolában lehet a gyermekek között. A délelőtti folyamán a különböző vallásos, kulturális és társadalmi egyesületek küldöttségei keresték föl a prépostplébánost. Délben az egyháztanács teljes számban tisztelt. Stachler Ádám hitközségi elnök meleg szavakkal méltatta Metzger Márton dr. prépost működését úgy egyházi, mint iskolai téren és hangsúlyozta, hogy működésével és áldozatkészségével hivatásosan érdemeket szerzett. Metzger köszönetet mondott a megleghangú megemlékezésért és hangsúlyozta, hogy a jövőben is éppen úgy fog működni, mint eddig. A tisztelők és barátok sokasága kéreste még föl részint személyesen, részint pedig levélben a névnapját ünneplő prépostot, akit jókívánságaikkal halmoztak el.

Közeledés mutatkozik a két régi politikai ellenfél között az együtt- működés reményében

Vihar előtti csend uralkodik a politikai berkekben. A nemzeti párt részvesz a parlament munkájában, a liberálisok jóindulatú ellenzék szerepét töltik be. Goga kibékült Averescu marsallal, aki viszont hóna alá nyul Bratianu Györgynek. Politikai körökben beszélnek, hogy a liberálisok és a nemzeti pártvezetők között határozott közeledés mutatkozik. Utalnak Vaida Sándor

kijelentésére, valamint a liberálisokkal azóta folyó tárgyalásokra. Valószínű, hogy úgy az erdélyi liberálisok, mint a nemzetiek megmaradnának eddigi politikai pártletereikben, azonban a politikai akciókat együttesen hajtanák végre. Ez különösen a helyi jellegű kérdésekre vonatkoznék. Deának és a nemzeti pártvezetők vezetőinek ilyen együttműködés ellen nincsen kifogása és annak lehetőségét támogatják is.

Autóbuszjárat lesz a Rónác és a józsefvárosi állomás között

Rónácot a Józsefvárossal az az ut köti össze, mely a katolikus templomnál kiindulva a vasuti vágányokon át a gázgyár felé haladva az állomáshoz vezet. Ez tulajdonképpen az egyetlen közlekedésre alkalmas ut, amelyet a város a múlt évben ki is köveztetett. A gyalogjárók rövidebb utat használtak, amely a vasuti műhelyek mellett vezetett el, ezt azonban a vasut elzárta. A gyalogjárók így szintén csak nagy kerülővel juthatnak a városba. Rónácra nagyon sok tisztviselő és munkás lakik, akik naponta többször kénytelenek ezt az utat megtenni. Éppen ezért még tavaly az a terv merült fel, hogy a józsefvárosi állomás és a Rónác között rendszeresen közlekedő autóbuszjáratot létesít a város és erre a

villamosra is érvényes kombinált menetjegyeket, illetve bérleteket adna ki. A terv nem valósult meg, azonban az ideiglenes bizottság legutóbbi ülésén Vuchetich Endre dr. újból felvetette azt és indítványozta, amennyiben a városnak nem állana módjában autóbuszjáratot létesíteni, úgy adjanak engedélyt erre magánvállalkozónak. Az indítványt az ideiglenes bizottság egyhangulag magáévá tette és felkérte Miklósi Kornél dr. villanytelepi igazgatót, hogy tegye a kérdést tanulmány tárgyává. Ha városi autóbuszokkal a terv nem volna megvalósítható, úgy rövidesen magánvállalkozó nyer engedélyt autóbuszoknak a józsefvárosi állomás és a Rónác közötti létesítésére.

Golyót röpített eléje siető kislánya fejébe és azután öngyilkos lett

Kamhold István budapesti munkás a háború végén szerelmi féltésből megölt egy embert, aki a feleségéhez közeledni próbált. A gyilkost tizenöt esztendőre ítélték, amelyből tizenkettőt kitöltött és nemrég feltételeken szabadlábra került. Börtönben töltött ideje alatt a felesége meghalt, kislánya pedig nagyszülőihez került Gödöllőre. Kamhold többször kiment a gyermekekhez, akit szeretett volna magához vinni Budapestre, azon-

ban a nagyszülők ebbe nem egyeztek bele. Kamhold István, aki a gyermeket rajongásig szerette, erre elhatározta, hogy elpusztítja a kislányt és önmagát is. Kiment Gödöllőre látogatni és amikor a gyermek a nagyszülők udvarán éléje futott, revolvért rántott és a fejébe lött. A kislány azonnal meghalt. Kamhold azután önmaga ellen irányította a fegyvert. Halkólvá szállították a kórházba.

Kilencven millió lei csökkenést igyekeznek elérni Temesvár a jövő évi költségvetésben

Disela Pál városi pénzügyi tanácsnok most állítja össze Temesvár jövő évi költségvetését. A kormány — mint annak idején megirtuk — néhány hét előtt leiratot intézett a városhoz, amelyet felszólított, hogy az 1932. évi költségvetést a legnagyobb takarékoság szemmel tartása mellett állítsa össze. A költségvetési munkálatoknál az egyes ügyosztályok és városi

vállalatok vezetőivel folytatott megbeszélések során a kiadásokat körülbelül harminc százalékkal csökkentették. Természetesen szükségesnek mutatkozott a bevételek csökkentése is, mert a város tapasztalta, hogy az előirányzott bevételek a rossz gazdasági viszonyok következtében már ebben az esztendőben sem folytak be. A bevételi csökkentés a különböző váro-

Takacs József uriszabó Budapest IV., Városház-u. 16

si illetékeknél és béreknél történt. A bevételek csökkentése huszhuszonöt százalékkal történt. A költségvetési tervezetben a végösszeg háromszázharmincöt millió lei, ami az idei négyszázhuszonöt millió leies költségvetéssel szemben kilencven millió leies csökkenést mutat. Természetes azonban, hogy ez a költségvetési tervezet még nem végleges, mert vannak részek, amelyekre nézve még meg kell várni a kormány határozatait. Ilyen a tisztviselői fizetések kérdése. A kormány még nem határozott véglegesen a köztisztviselők fizetési ügyében és nem lehet tudni, hogy az áldozati adó hány százalékos lesz. Eszerint nincsen még véglegesen eldöntve az sem, hogy az elemi iskolai tanítók fizetéseit a városnak milyen arányban kell fedeznie. A város minden téren arra törekszik, hogy a költségvetés ne csak papi-ron, hanem a valóságban is aktív legyen.

Minden napra jut legalább egy új betörés

A Temesvárott legutóbb elkövetett betörések több listájához újabb két betörés csatlakozott, amelyek az elmúlt éjszaka következtek el. Az egyik büneset a belvárosi Lonovics-utca 1. számú házában történt, ahol ismeretlen tettesek a szellőztető ablakon keresztül behatoltak az ABC hírlapiroda üzlethelyiségébe és huszonötezeröt száz leis készpénzt vittek el. Az eltalajdonított pénz becsomagolt aprópénz volt, amelynek sulya meghaladja az ötven kilogramot. Valószínű, hogy a tettesnek segítőitársai voltak, akiknek a csomagokat kiadta. A betörő csak a helyzettel ismerős egyén lehetett, aki egyenesen azon fiókhöz ment, amelyben a pénzt őrizték.

Ugyancsak az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes behatolt Micu Arzén dr. törvényszéki tanácselnöknek az erzsébetvárosi tüdőgyógyászati közlemben felépített házába. A betörő benyomta a lakás udvar felőli ablakát és azon keresztül behatolt a szobába. A zajra figyelmes lett a törvényszéki tanácselnök felesége és nyugtalanodva a másik szobába sietett, ahol egy férfi a felfeszített szekrényben kutatott. A munkájában megzavart betörő erre eldobta a kezében levő csomagot és villámgyorsan elmenekült. Mindössze egy télikabátot vitt magával, amelyet minden eshetőségre készen, magára vett.

—
UJBÓL MAKSZIMALJAK AZ ÉLELMISZEREK ÁRÁT. A város ideiglenes bizottsága észlelte, hogy Temesvárott az élelmiszerek — első sorban a busarak — egyre feljebb mennek. Grosorean Kornél dr. főpolgármester kijelentette, hogy amennyiben ez tovább is így tart, úgy a város élni fog törvényadta jogával és az élelmiszerek árát újból makszimalni fogja, ezenkívül minden városrészben városi husszékét állít föl. Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző az ármegállapító bizottságot legközelebbi gyűlésre hívja össze.

Látogassa meg, ha Bukarestben tartózkodik, a

PICCADILLY

étterem, kávéház a Cercul Militar palotájában.

1 komplett ebéd, amely áll: leves, pecsenye és 1 pohár sörből
35 lei.

Kiváló konyha. — Pontos kiszolgálás. — Estéknél zene és tánc.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

4-52, este 9 után 18 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „HeliCon” Bányai Nyomda R.-T.
nyomása.

Komoly biztatás az új pénzügyigazgató rész- ről a kifizetéseket illetően

A kolozsvári pénzügyigazgató-
sághoz tegnap a pénzügyminiszte-
riumtól távirati rendelkezés érke-
zett, amely szerint a kifizetések
betöltésére vonatkozó intézkedést
felfüggesztették és a kincstári be-
vétel bizonyos hányadát ismét fel-
használhatják a tisztviselői fize-
tésekre. A kolozsvári pénzügyigaz-
gatóság a rendelet alapján három
millió leit utalt ki a handseregmek,
legközelebb pedig a nyugdíjasok
kifizetését ismét megkezdi.

A temesvári pénzügyigazgató-
ságon érdeklődtünk Stratiles-
cu-Stere pénzügyigazgatónál,
aki kijelentette, hogy Bratescu
pénzügyi adminisztrátori ez az in-
tézkedés bizonyára országos jel-
legű, azonban a tegnapi nap folya-
mán ez a rendelkezés Temesvárra
még nem érkezett meg. Lehetséges,
hogy ma megjön. Amennyiben a
pénzügyigazgatóság a bevételeket
ismét arányosan kifizetésekre
használhatja fel, úgy első kötele-
ségének tekinti, hogy a hátraleékos
nyugdíjakat kifizesse. Ama remé-
nyének adott kifejezést, hogy a
nyugdíjkifizetést sikerül rövidesen
rendezni és az év végével a nyug-
díjasok ismét havonta pontosan
megkaphatják illetményeiket. Az
új pénzügyigazgató erélyes, rend-
szerető ember és biztató kijelenté-
seit megnyugvással kell fogadni.

Mindenki tudja már, hogy

tűzfát

legolcsóbban

BASCH ANDOR tűzfáttelepén
szerezheti be Temesvár-Józsefváros,
Pálvasor. Dohánybevételeivel szemben,

— Jonescu-Sitesti miniszter Temes-
várott. Ma este hat órakor Jonescu-
Sitesti földművelésügyi minisz-
ter, aki jelenleg Aradon tartózkodik,
Temesvárra érkezik. A minisztert a
pályaudvaron a prefektúra és a város
részéről ünnepélyesen fogadják.

— A parlament új tisztikara. A ka-
mara és a szenátus új tisztikarát ille-
tően Argetoianu Konstantin megbe-
szélést folytatott. Ugy döntötték, hogy
a kamarában Pompeiu lesz az
elnök, míg az időközben erdélyi mi-
niszterré kinevezett Pop Valér dr.
alelnöki tiszttségét Sergescu Pé-
terrel, Jorga unokaöccsével töltik be.
A szenátus elnöke ismét Sado-
veanu Mihály lesz.

Színház

Kőszegi, Szedő és Kurucz nótáestje lesz Temesvárott szombaton és vasárnap este

Ujabb nagyszerű művészi ese-
mény színhelye lesz szombat és
vasárnap a városi színház. Kő-
szegi Teréz, Szedő Miklós dr.
és Kurucz János tartják együt-
tes dal- és nótáestjüket cigányzene-
kar kísérettel.

Még csak néhány hete annak,
hogy Kőszegi Teréz nevével volt
tele a magyar napisajtó. A városi
színház kitűnő tagjai egyik napról
a másikra bejelentette, hogy visz-
szavonul a színpadtól és zárda-
vonul. Ez a váratlan bejelentés
nagy feltűnést keltett annál in-
kább, mert Kőszegi Teréz most van
pályájának a zenitjén, hiszen nem-
rég nyerte meg a párisi „Legszebb
hang” nemzetközi verseny első dí-
ját. De nem valósíthatta meg a vá-

gyát, mert érezte, hogy csodálatos
hangja és feltűnő szépsége kötele-
zi arra, hogy a színpadon marad-
jon, ahol a legelső között foglal
helyet.

Szedő Miklóst felesleges dicsé-
rünk. A rádió hatalmas taborának
sok felejthetetlen estét szerzett,
gramofonlemezei pedig ezerszámra
bizonyítják, hogy nálánál különb
dal- és nótáestekes ma nincsen.

És ki nem ismerné Kurucz
János csodaszép dalait? Évekig a
legünnepeltebb magyar művésze
volt Amerikának. Önálló számok-
kal szerepel és a zongorakíséretet
látja el.

Jegyek olesó színházi helyára-
kon már válthatók a színháznál.

—o—

— Az oravica plébános ünneplése.
Pacha Agost püspök nemrég En-
gelhardt József oravica plébá-
nos címzetes esperessé nevezte ki.
Ebből az alkalomból az oravicai kato-
likusok vacsorát rendeztek Engelhardt
esperesplébános tiszteletére. Az est
folyamán Kalkbrenner Zsig-
mond dr., Szabó József dr. és Deák
Gyula mondtak felköszöntőket.

* Takaréktűzhelyek — fekete és
emallirozottak, — nikkal, alumínium
és emaille főzőedények mélyen leszá-
lított áron kaphatók Scherter
Otó vaskereskedésében, Temesvár-
Belváros.

RÁDIO KÉSZÜLÉKEK és alkatrészek gyári áron alul Káldornál I. Piața Sf. Gheorghe 4.

— Egy temesvári levél kalandos
utja. Kalandos utat tett meg egy An-
inára címzett levél. Temesvárról hat
lei postabélyeggel és egy lei aviatikai
bélyeggel elutott, Aninára címzett
levelet a posta Anina helyett Ameri-
kába továbbította. A levél a newyorki
levélfeladó központba került, ahol a
postás rányomta a borítékra a pecsét-
tet, hogy „tévedés, címzés elgátlan”
és a levelet azután visszaküldötte. Még
annyi fáradságot is vett magának és
megállapította, hogy az a bizonyos
Anina Romániában van és a román
postaszakba tette a levelet. Két hónapi
bolyongás után az Aninára címzett,
Amerikát járt levél mégis csak el-
jutott Aninára. Ha a temesvári posta-
hivatalt az eset közelebről érdekli,
a boríték az összes bélyegzőkkel és ada-
tokkal rendelkezésére áll.

— Éljen az új villamos menetrend!
Kelletlen meglepetésben volt része
annak az utastömegnek, amely Kisod-
dáról villamoson jött be a városba.
Kisodán igen sokan várakoztak a vil-
lamosra és boldogok voltak, amikor
végre a villamosra ülhettek. Azonban
a villamos koesi a városba érve nem
ment el egészen a Küttl-térig, ahol az
utások átszállhattak volna más irány-
ba menő kocsikra, hanem a Bem-utca
és az Arany János-utca közti szakas-
zon egyszerűen megállt a nyílt pá-
lyán. A kalandos kijelentette az utasok-
nak, a villamosnak késése van, azért
tehát az utasoknak ki kell szállni és
utjukat gyalog folytatni. Ezzel a ka-
lavz máris megfordította a koesi áram-
szedőjét és az utasoknak, akik nem
akartak visszatérni Kisodára le kel-
lett a kocsiról ugrálniok és gyalog
folytatni utjukat.

— Kitüntetés. Horthy Miklós ma-
gyar kormányzó esicseri Ormos
Zsigmond főerdőtanácsost az erdőgaz-
daság terén szerzett érdemei elismeré-
sül gazdasági főtanácsossá nevezte
ki. Az új gazdasági főtanácsos unoka-
öccse néhai Ormos Zsigmond temesi
főispánnak és a háború előtt Temes-
várott az erdészeti szakiskolában mint
tanár működött. A kitüntetés meg-
érdemelt elismerése kiváló és értékes
munkásságának.

— Ekszhumálás. A buziási katolikus
temetőben ma délelőtt ekshumálják
néhai Walaskiewitz Anna,
Walaskiewitz Rezső nagyszü plébános
édesanyjának holttestét, amelyet Nyerő
közsebbe szállítanak el és az ottani
temetőben helyezik örök nyugalomra.

— Vadászok, puskaművesek és
fegyverbarátok. Schneider Árpád
„Önműködő kézi lőfegyverek” ci-
men 120 oldalas könyvecskében
magyarázza modern fegyverek
szerkezetét és a lövés technikáját.
Küldjön be bélyegben Lepagehoz
Kolozsvár 20.— leit és portómentese-
sen kapja. Kérje az árleszállítások
jegyzékét.

— Nyolevan éves aggastyán a vonat
kerekei alatt. Lugos közelében tegnap
halálos kimenetelű szerencsétlenség
történt. A reggeli gyorsvonat elütötte
Muntean Mihály nyolevanégy
éves aggastyánt, aki az egyik pályáról
tehenére vigyázott. Amikor a vonat
feltűnt, a tehének a sinek közé szalad-
tak, mire az öreg az állatokat meg-
akarta menteni és utánuk sietett. Szer-
encsétlenségére a mozdony elkapta
és a kerekek alá sodorta, ahol halálát
lelte.

Belv., Dom-tér 1. uj táncanfolyam kezdődik nov. 16-án Kezdőknek: kedd, szombat. Haladóknak: hétfő, péntek.

— Orvos végzetes tévedése. A nyit-
rai elmebetegekben három tébolyodott
tombolni kezdett, mire az egyik orvos
luminálinjekciót adott nekik. Reggelre
mindhárom beteg meghalt. Kide-
rült, hogy tévedésből nem luminált,
hanem nagy adag morfiumot fecsen-
deztek beléjük. A három halott elme-
beteg kivül tíz másik elmebeteg is
haldoklik. A vizsgálat kiderítette,
hogy a betegekben egy új szerumot
próbáltak ki.

Minden este a Palace-bárban szenzációs novemberi műsor este 11 órai kezdettel.

A műsor szenzációja: az Európa-
szerzte ismert két Rival's duó nevéttől
akrobatikus mutatványokkal. Dolly
Eleasa, a bécsi pavillon táncszárja,
Cora Petri, a bukaresti Duci-bár ked-
velt táncosnője. Temesvár évekkal ez-
előtti kedvence: Dohi Böske és a többi
atrakeió. Bárhumorista Vigh Laci.
Jazz-parkettánc. Műsor előtt és műsor
után a közönség táncol a parketten.
Gál Piri előadóművésznő direktrice
vezetése mellett a Palace-bár mérsé-
kelt áraiavaj az uri közönség kedvenc
találkozáshelye.

Atemesvári Magyar Leányegylet

november hó 22-én
d. e. 11 órakor a Magyar Ház disz-
termében tartandó

jótekonycélu ma- tinéjának műsora:

1. Megnyitó beszédet mond:
„A szociális munka Szent Er-
zsébet szellemében” címen:
Páter László.
2. Chopin: Scherzo cisz moll.
Zongorán előadja:
Mayer Izabella
zongoraművésznő.
3. „A jótekonyság joga” címen
előadást tart:
Markovits Rodion.
4. Népdalokat énekel:
Artner Alice.
5. Mécs László: „A szegény
emberek”. Szavalja:
Péter János.
6. Rubinstein-Wieniawski: Ro-
mance. Brahm: magyar tánc,
hegedűn előadja: Brandisz
József hegedűművész.

50%

kedvezmény az osztrák szövet-
ségi vonatokon

**Semmering, Hain-
feld, Gutenstein
Wachau, Mariazell**
és a többi világhírű téli sport-
és üdülőhelyre. Akárhányszor
igénybe vehető ez az utazási
kedvezmény kirándulásokra a
Schneebahnon
az összes téli sporthelyekre.

Ingyen vizum

mert azt díjmentesen a határon
adák meg.

25%

kedvezmény a bécsi autobuszokon
és valamennyi
hangversenyre

50%

kedvezmény az összes képzőmű-
vészeti kiállításokra.

15%

kedvezmény a legelőkelőbb szál-
lodáktan és pensiókban
már most febr. 29-ig
Ezen kedvezmények igénybe ve-
hetők azon jegyfűzet ellenében,
mely 200 leiert a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában kapható.

Tizenöt százalékkal csökkentik január elsejétől kezdve az összes köztisztviselők fizetését

A köztisztviselői kérdések rendezésének ügye végre elintézésre nyert. A kormány eltekintett az áldozati adótól és az új fizetési osztályok megszervezésétől is. A pénzügyminiszterium a következő hivatalos közleményt adta ki:

— Ellentétben azokkal a hírekkel, amelyek szerint a kormány a köztisztviselők fizetéséből újabb áldozati adót von le, a pénzügyminiszterium közli, hogy nem új áldozati adó lesz, hanem 1932 január elsejétől kezdve a köztisztviselők fizetését mindenütt tizenöt százalékkal csökkentették. Ez a csökkentés felel meg az ország jelenlegi pénzügyi helyzetének és ez a fizetés áll arányban az adózó polgárság fizetőképességével.

A pénzügyminiszterium nyilatkozata nem tisztázza, hogy ezt a tizenöt százalékos csökkentést az áldozati adóval már terhelt fizetésből, vagy az áldozati adótól mentes eredeti fizetésből csökkentik. Ez a kérdés még tisztázásra szorul. Cáfolja a pénzügyminiszterium, hogy a 4,40, illetve 8,80 százalékos tisztviselői és magántisztviselői adók tekintetében egységesítést készítene elő. Ez az adó a köztisztviselőkre nézve érintetlen marad.

— Tömeges vörhenymegbetegedések Temesvárott. A városi főorvosi hivatal jelentése szerint jelenleg Temesvár város területén a következő ragályos betegségek vannak: vörheny 23, tifusz 2, diftéria 4, torokgyulladás 2, kanyaró 1, bárányhimlő 1 és spanyol nátha 1 eset.

— Kétfős könyvvitel a városházán. A városhoz tegnap kormányleirat érkezett, amely elrendeli, hogy a városnál január elsejétől kezdve kétfős könyvviteit vezessenek be. Ez az intézkedés nagy munkatöbbletet jelent és több új tisztviselő alkalmazását teszi majd szükségessé.

* A Magyar Nőegylet jótékonycélú kiállítását. A Magyar Nőegylet a Magyar Házban november végén régi-ségekből és műtárgyakból kiállítást rendez. Ezen alkalomból a kiállításra szánt butorok, festmények, szőnyegek, porcellánok és különböző dísz tárgyak összegyűjtését és stilszerű elrendezését az egyesület tagjai vállalták magukra, akik felkértek a magyar családokat, hogy a kiállításra alkalmas tárgyaikat bizzák a Magyar Nőegyletnek.

— A piarista főgimnázium évkönyve. A temesvári piarista főgimnázium igazgatójának Tóth P. Lajosnak szerkesztésében most jelent meg az 1930—1931 tanévről az intézet évkönyve, amely a tanév nagyobb eseményeiről számol be. A tanév során a tanári karban történt változásokról, az ifjúság különböző egyesületeinek működéséről és az intézet növendékeinek előmeneteléről és szellemi fejlődéséről nyújt áttekinthető képet. A nagy gondalal összeállított évkönyv alapján megállapítható, hogy egy a tanári kar, mint a diákok dicséretes munkát végeztek, annak a hírnévnek megfelelően, amelynek a temesvári intézet a hasonló iskolák között örvend.

— Hét szólistája lesz a vasárnap délutáni hangversenynek, melyet a Filharmonia a munkanélküliek javára rendez. A délután öt órakor kezdődő hangverseny magán szereplői: dr. Heim Ernőné, dr. Kriván Gyuláné, Artner Ally, Katz Salamon, Brandeisz József, Hoffmann Hajnalka, Dippert Tádé. Utóbbi három művész a temesvári koncerteken még nem hallott Brahms csodaszép kürt-trióját fogja előadni. Az egyes szereplők zongora, illetve harmónium kíséretét Cornea Alma, Steiner Ida, Scheibling János és Irsay Nándor látják el. Jegyek elővételben a színház pénztáránál.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

— Prodan tábornok újabb előléptetése. Prodan János tábornok, a temesvári első gyaloghadosztály volt parancsnoka, katonai karrierjének újabb állomásához ért el. Hanzu tábornokot, eddigi kolozsvári hadtestparancsnokot, hadsergefelügyelőnek léptették elő és a kolozsvári hadtest parancsnoka Prodan János tábornok lett, aki már elfoglalta új méltóságát. Temesvárott és a Bánságban, ahol szeretetreméltó egyénisége és közvetlensége néven Prodan János tábornokot általánosan becsülték, újabb magas megbízatása osztatlan örömet vált ki.

Tályai Liduska
Lugos
és
Klimasz Ferenc
Vajdahunyad
jegyesek.

Minden külön értesítés helyett.

— A józsefvárosi piac egy részének elhelyezése. A város — mint ismeretes — a józsefvárosi hétipiac egy részét a Fröbl-utcából a Bem-utca helyére áthelyezte. A Fröbl-utcai kereskedők és vendéglősök tegnap küldöttségben jártak Grofsorean Kornél dr. főpolgármester elé, akinek elpanaszolták, hogy a városnak ez az intézkedése őket létalapjukban támadja meg. Egzisztenciájukat legnagyobb részben a piacra érkező falusiak biztosítják és ha ezeknek a Fröbl-utca-ból távozniuk kell, ez az ottani kereskedők, iparosok és vendéglősök számára nagy károkat jelent. Mindezekre való hivatkozással kérték a régi rend helyreállítását. Grofsorean Kornél dr. főpolgármester kijelentette, hogy a város rendészeti szempontból tette meg a piac áthelyezésére vonatkozó intézkedését. Minthogy azonban a városi tanácsnak nem szándéka a polgárság egyes rétegeit megkároslani, a főpolgármester megígérte, hogy az ügyet megvizsgálja a helyszínen és amennyiben arra szükség mutatkozik, a város ideiglenes bizottsága a józsefvárosi piac ügyében újabb döntést hoz.

* Magyar kultúrest Kisodán. A Magyar Párt ifjúsági tagozata folytatja azt a kulturális munkát, amelyet kitűzött magának és ennek eredményeképpen szombaton, november tizennegyedikén a kisodai Magyar Dalkörrel Kisodán műsoros előadást rendez. Az estély folyamán szünet kerül két egyfelvonásos vígjáték, melyek közül egyet az ifjúsági tagozat, míg egyet a Dalkör gárdája játszik, azonkívül több ének, zeneszám, valamint szavalt is. Az előadás után hajnalig tartó tánc követhetik. Az estély színhelye a Reisz féle vendéglő. A műsor kilenc órakor kezdődik.

— Kihallgatások az aradi irredenta vád ügyében. Megirtuk, hogy az aradi AAC sportpályán elhangzott Huj-huj-hajrá! kiáltások miatt irredenta vádat emeltek néhány diák ellen. A sportszövetségnél kihallgatták Széll Lajos drt, az AAC elnökét, aki kijelentette, nevetséges dolog ezt a kiáltást irredentizmusnak bélyegezni. Valószínű, hogy a lehetetlen vád iratai hamarosan a szigorúan irattárba kerülnek.

— Nyugalmozott főjegyző tragikus halála. Tragikus körülmények között halt meg Bocsa Mátyás ötvenhét éves nyugalmozott lippai főjegyző. Bocsa egyik ismerősénél volt látogatásban, amikor hirtelen rosszul lett, a székéről a földre szédült és a következő pillanathban már halott volt. Az orvos szívszélhűdést állapított meg. Lippa lakosságának őszinte részvételével ment végbe a temetés.

Ausztria leszállítja a kamatlábát. Bécsi jelentés szerint osztrák gazdasági körökben arról tudnak, hogy az osztrák nemzeti bank a kamatlábát, amelyet csak nemrégiben tíz százalékkal emelt fel, ismét leszállítja.

* A Terminus étteremben és bárhelyiségében esténként Váradi Aladár és tíz más elsőrendű attrakció lép fel. Szünet közben huszonnégy tagu monstre cigányzenekar hangversenyez. Kezdeté az étterem-varietében 10 órakor, a bárban 12 órakor. Előadás után villamosközlekedés.

— Butorozott szobák bejelentése. A rendőrség felszólítja mindazokat, akik butorozott szobát adtak ki, vagy pedig csak most akarunk ilyet kiadni, hogy az erre vonatkozó engedély megszerzése végett jelentkezzenek a temesvári rendőrprefektúra épületében, az I. emelet 33. számú irodában.

* FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHÖZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjaik hátralékban vannak, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— Elkészült a közigazgatási törvény reformja. A belügyminiszterium bizottsága elkészült a közigazgatási törvény reformjával. A tervezetet kinyomatták és hozzászólás végett elküldik az összes megyéknek, városi vezetőségeknek, továbbá kiosztják a parlament tagjainak. A hozzászólások beérkezése után és azok figyelembevételével mellé elkészül majd a végleges javaslat, melyet benyújtanak a parlamentnek.

Mocsányi és Lakos

FORUMBAN

Ma csütörtökön, november 12-én

premier.

Akittűnő slágerfilm

Huszárszerelmem

(La Wien hab ich einmal ein Mädel geliebt)

Elsőrangú 100%-os bécsi filmoperett, Robert Stolz zenéjével. A főszerepekben: Grete Theimer és Verebes Ernő.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. A csütörtöki 5 és 9 óras és a pénteki 7 és 9 óras előadásokon a filmprogramon kívül

Mocsányi és Lakos

a rádió közismerten kiváló zenehumoristáinak személyes vendégfellépései!

Rendes helyárak. Jegyelőváltás.

UDVARAS. A meteorológiai intézet jelent: Változatlan enyhe időjárás várható egyes helyeken esővel.

— A zombolyai derbi a ZsSE és a Hertha csapatai között folyt le Zombolyán. A sportesemény megmozgatta Zombolya minden sportkedvelőjét. A mérkőzés egyenrangú ellenfelek küzdelmére mutatott, amelyből a ZsSE került ki 2:1 arányban győztesen. A megérdemelt győzelemmel a ZsSE feljutott a bajnokság hatodik helyére de remélik, hogy tavasszal ezt a pozíciót is megjavítják.

— Teianut elővezetés terhe mellett idézték meg. Bukarestben feltűnést keltett, hogy a nagyváradi vizsgálóbíró elrendelte Teianu volt pénzügyi államtitkár elővezetését. Ennek az előzményeihez tartozik, hogy Popovicu Liviusz nagyváradi vizsgálóbíró a feketeszesz-ügyből kifolyólag Teianu ki akarta hallgatni. Több-ször megidézte, Teianu azonban nem jelent meg, legutóbb pedig táviratilag kérte, hogy a vizsgálóbíró Bukarestben hallgattassa ki. Popovicu válasza erre az elővezetés volt és így Teianu mégis megjelenik Nagyváradon, hogy szerepelt a feketeszesz-ügyben tisztázza.

Az örök téma, az örök rejtély: a szerelem. Cholnoky László, Piroscica: művében is forr és izzik az örök rejtély. Egy könnyes és mosolygós nagy szerelem megragadó története ez a regény. 314 oldal. Régi ár 82.— lei volt, új ár 27.— lei kötet Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

— Lugosi ügyvédek lovagias afférje. Peia Liviusz dr. és ifj. Mayer Péter dr. lugosi ügyvédek között komoly nézeteltérés támadt, amely lovagias utra terelődött. Az ügyvédek megbízottai békés utón akarták az affért likvidálni, de a felek olyan súlyos feltételekhez kötötték az elintézését, hogy az ügyet minden valószínűség szerint fegyverrel fejezik be.

Mielőtt rádiót vesz, hallgassa meg a csodáshang

SCHAUB RÁDIÓ

ezenkívül raktáron Telefunken, Eswe, Blaupunkt stb. valamint mesés magnetikus és dinamikus hangszórók.

Rádió-Elektrom L. HÁMORY
TIMISOARA, IV., BONNÁZ-U. 21 sz.
Prohaska Ford üzlet mellett.

A Bánság villamosítása. Miklósi Kornél dr., a temesvári városi villamos üzem igazgatója — miként megírtuk — megbízást kapott a kereskedelmi és iparügyi minisztériumtól a Bánság villamosítási tervének kidolgozására. Miklósi a kérdést úgy akarja megoldani, hogy a Bánság villamosításának alapjául Temesvár és Arad villamos központjai szolgálnak. A részletesen kidolgozott tervet Miklósi Bukarestbe vitte, ahol kihallgatáson jelent meg Vasilescu-Carpen ipari és kereskedelmi miniszternél. A miniszter elismeréssel szökött az elaborátumról és kijelentette, hogy azt a legfelső műszaki tanács elé terjeszti.

Tűz egy butorgyárban. Bukarestben tűz pusztított a Strada Tuncion levő butorgyárban. A tűz rohamosan terjedt és a földszintről átesapott az első emeletre. A tüzet csak megfeszített munkával sikerült lokalizálni. A kár két millió lei.

Nálunk még 180 leiert kaphat egy mtr jó tüzfát (míg a készlet tart)
Salamon si Comp.
 Józsefv., Pályaudvar-sor,
 Begalommal szemben
 Telefon 12-53 Telefon 12-53

A katonai nyugdíjasok egyesületének temesvári fiókja értesíti tagjait, hogy Temesvár város vezetősége a szükségben szenvedő nyugdíjasok részére a városi népkonyhán való étkezést, adagonként 15 leies árban állapította meg. Mindazok, akik a népkonyhán akarnak étkezni, jelentésüket legkésőbb november 20-ig a katonai nyugdíjgyűlés vezetőjénél, a megyei prefektúra épületében a 91. számú irodában.

Télikert a Pacsirtamező vendéglőben. Havas Mihály, a Pacsirtamező agilis tulajdonosa, aki nyáron vette át a Pacsirtamező vezetését és vezetése alatt a vendéglő Temesvár közönségének kedvence éterme lett, most megnyitotta az újonnan átalakított modern télikertet. Kitiűnő ételek, elsőrendű italok, pompás zene biztosítják a kellemes szórakozást a Pacsirtamező télikertjében.

Rosszul lett az utca. A belvárosi Balázs-téren hirtelen rosszul lett és összeesett Tasch Bálint gyárvárosi. Utca-ház szám alatt lakó fiatal ember. Tasch szívhajos és rosszullettét is szívgörös okozta. A mentők kórházba szállították.

Kocsikereket loptak. Tegnap reggel megjelent a józsefvárosi rendőrségen Potencz Jakab józsefvárosi kocsigyártó és bejelentette, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes leszerelte a Bem-utcai műhelye előtt hagyott kölcsönkési két kerekét. A nyomozás megindult.

Rádiótulajdonosok!

Rádiószetelők külföldi tanulmányúttal megerősített. Vállaljuk bármilyen gyári vagy amatőr készülék szakszerű javítását és átépítését, hálózatra is teljes garancia mellett. Defektus hangszórók és hallgatók tökéletes javítása. Telepes készülékek elhelyezünk és cserélünk. Accumulátor-töltés.

„KONTAKT”
 I. Bőrze-u. 3.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Erk Erzsébet, Grigoriu Delia, Gusznecker Gertrud. Meghaltak: Lajos 37, Künstler Jakab 51, Tompa Anasztás 71, Riedwal Árpád 52 és Muntean Vazul 66 éves korában.

A benzin és petroleum újabb megadóztatása érzékenyen sujtotta az autóforgalmat és a malomipart

Még élénk emlékezetben él az a kormányrendelet, amellyel ugyszólván az összes petroleumtermékekre újabb adókat rótt ki. A rosszul megválasztott időpontban kiadott rendeletnek ma már mutatkoznak is szomorú eredményei. Legjobban szembeötlők az autók redukált száma, aminek legfőbb oka az, hogy a benzin augusztus elsejétől kilógramonként újabb három leiel drágult, vagyis növekedett az újabb illeték hozzáadásával. Míg augusztus elsejéig a benzin literjét nyolcésfél leiert adták, addig augusztus elsejétől kezdve a benzin literje egyszerre tizenegyes és fél leire szökött. A pénzügyi hatóságok nem elégedtek meg az eddig szedett kilógramonkénti hat leies illetékkel, most újabb három leiet vetettek ki a benzine.

A termelő cégek természetesen kénytelenek voltak a tervezett áremelésről lemondani, amit pedig nehezen vártak, mert annak ellenére, hogy a temesvári piacon egy kilógram autóbenzin körülbelül tizennégy leibe kerül, a termelő cégek ebből mégis édes-keves jut.

Ezen a laikusok csodálkozni fognak, éppen ezért ismertetem, hogyan áll a dolog a termelő, az állam, a szállító (vasut) és a közvetítő kereskedő között. A pénzügyminisztérium megbizottja, mielőtt a benzin a gyárból kikerül, kilógramonként 9.12 leit kap készpénzben, ami egy vagonnál 91.200 leit tesz ki. A vasut, a község stb. vagononként körülbelül harmincezer leit szed be. Mi marad tehát a termelőnek és a kereskedőnek összesen? Nem több, mint huszezer lei. Vagyis a termelő, a vasut és az állam bevétele egy vagon benzinnél úgy aránylik egymáshoz, mint

tizenkettő a háromhoz. Ez azután végigvonul az összes termékeken. A kenőolaj mai illetéke nem kevesebb, mint 8.13 leie kilógramonként, a petroleum pedig másfél leie és így tovább.

Az újabb illeték a motórral dolgozó malom és egyéb ipart is érzékenyen sujtotta. A kis falusi vasmőrlő malmok azonban szindikátusba tömörültek és bukaresti központjuk révén lényegesen engedményre bírták a kormányt.

Ezen üzemek többnyire nyersolaj motorra vannak bereadezve. A nyersolajra eddig kilógramonként 1.30 leie illetéket kellett fizetni, míg most újabb ötven banis takaszt vetettek ki. A vasmőrlő malmoknak sikerült ezen illetéket törölnötni és erre vonatkozólag megjelent a pénzügyminisztérium rendelete. Ugyanakkor azonban betiltotta a kormány az eddig igen olcsón beszerezhető speciális pakurának motorikus üzemen való használatát.

Ezen rendelet értelmében minden vasmőrlő malmos az új illeték és utadó lefizetése nélkül, vagyis az ekszport malmok és egyéb üzemekkel szemben a nyersolajat vagononként 65.200 leiel olesóbban kapja. Természetesen ezen rendelet pontosan körülírja, hogy a vasmőrlő malmok milyen formalitásoknak kötelesek eleget tenni. Ezek a következők:

A vasmőrlő malom, a bukaresti központ által delegált megyei szervezete útján igazolja, hogy ebbe a csoportba tartozik. Amennyiben a vasmőrlő malmok szindikátusa helyi képvislettel nem bírna, ugy ezt az igazolást a mezőgazdasági kamara végezheti.

A vasmőrlő malmos ezenkívül bont is kap és minden nyersolajrendelet alkalmával a megfelelő bont átadja az eladónak, amivel ez a redukált illeték igazolja a pénzügyi hatóságoknál.

Tekintettel volt a pénzügyminiszter a mezőgazdákra is, akik denaturált petroleumot és nehéz benzint kapnak ugyancsak a fentemlített alapon. Így a mezőgazdák a nehéz benzint, amely denaturálva kerül forgalomba, kilógramonként 1 leiel és a denaturált petroleumot kilógramonként ötven banival kapják olesóbban.

Természetesen az ilyen kedvezményes illetékekkel forgalomba hozott petroleumtermék csak mezőgazdasági célokra, használható fel és a pénzügyigazgatóságok által kiadott igazolványok alapján szolgáltatják csak ki.

Ezeket az igazolványokat a mezőgazdasági kamara látta-mozza.

Ezzel kapcsolatban a következő kimutatás szemlélteti azt, hogy az államnak illeték címén mi jut és mi marad a termelőnek. Községi és állami illetékek utadó: az autóbenzinnél 9.12 leie, denaturált benzinnél: 2.12 leie, petroleumnál 1.57 leie, zöld petrolnál 1.07 leie és denaturált motorinánál 1.36 leie. Eladási ár: autóbenzinnél 10.60 leie, denaturált benzinnél 3.15, petroleumnál 2.10, zöld petrolnál 1.60 és denaturált motorinánál 1.70 leie. A termelőnek maradj kilógramonként: autóbenzinnél 1.48 leie, denaturált benzinnél 0.97 leie, petroleumnál 0.53 leie, zöld petrolnál 0.53 és denaturált motorinánál 0.34 leie. A kenőolajoknál kilógramonként 8.13 leie illetéket kell fizetni.

Farkas Lajos.

Tíz milliós panamát lepleztek le. Titekban folytatott nyomozás kiderítette, hogy a bukaresti első számú vasuti ezrednél évekre visszamenőleg súlyos visszaéléseket követtek el. Az államot több mint tíz millió leiel károsították meg. A rendőrség letartóztatta Jordan kapitányt és ennek két számvevő őrmesterét.

Már az első példányt elkobozták. Bukarestben Stang címen erősen baloldali irányú folyóirat jelent meg, amelynek megjelenését hangos reklámokkal jelezték. Alighogy a lap első példányai elhagyták a nyomdát, a kormány a lapot elkoboztatta.

A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dnaparti Bristol szálloda halljában.

Casa Cercuala pentru Asigurarile Sociale Timisoara. No. 7643-931.

Publicatiuni de vanzare

Se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 26 Noembrie 1931, orele 10, a. m. in conformitate cu art. 27 din legea de urmarirea veniturilor publice din 1921, se vor vinde prin licitatie publica la sediul Casei Cercuale din Timisoara, IV., Spl. Tudor Vladimirescu No. 2 diferite obiecte, ca: masini de scris, de cusut, de strungeria, mobile palarii, cravate, giuvergicale, ridicare dela patronii debitori din Timisoara pentru neachitarea restantelor datorate Casei Cercuale.

In caz de lipsa de reflectanti la licitatie se va continua vanzarea si in ziua doua adeca in 27 Noembrie 1931 orele 10 in acelas loc si daca nici la a doua licitatie nu se poate vinde se va pune la vanzarea in ziua de 4 Decembrie 1931, orele 9 dimineata in piata din circ. IV.

Conditiiunile de licitatie, informatiuni si vederea obiectelor se poate cere dela Biroul de urmarire si control al Casei Cercuale, intre orele 10-12 a. m. Timisoara, la 10 Noembrie 1931.

Casa Cercuala pentru Asigurarile Sociale Timisoara Biroul de Urmarire.

Rádió

Csütörtök. (November 12.) Bukarest.
 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Lévyay Ilonka dalestje. 9 óra 20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. Budapest. 10 óra 15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5. Hangverseny Farnadi Edit (zongora) és Christian Nelli (ének) közreműködésével. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A hangverseny folytatása. 3 óra 45: Ar-folyamhírek. 5 óra: B. Czeke Vilma meséi. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Mezőgazdasági előadás. 6 óra 35: Az első honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 8 óra 30: A Hugenották című dalmű előadásának közvetítése a budapesti operaházból. Az előadás után hírek, majd Rigó Janesi és cigányzenekarának hangversenye a Bodó kávéházból. Bécs. 10 óra 20: Az osztrák köztársaság nemzeti ünnepe. 11 óra 55: Állambimnusz. 12 óra: A bécsi szimfonikus hangversenye. 2 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 15: Műdalok. 4 óra 15: A Vienna-WAC kupa-

hózat előadása, 11 óra 20: Jazz-band. **Belgrád.** 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 6 óra 30: Jazz-band. 11 óra: Hírek, majd szórakoztató zene. **Langenberg.** 9 óra: Esti zene. 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: Kávéházi zene. **Milánó.** 8 óra 15: Vegyes zene. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra 35: Operaelőadás. **Prága.** 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. **Róma.** 8 óra 50: Gramofonzene. 10 óra: Szimfonikus hangverseny. **Strassburg.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Jazz-band. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 15: Operaelőadás. 12 óra 35: Könnyű és tánczene.

Péntek. (November 13.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 40: Saftu énekesnő dalesteje. 9 óra: Alexandrescu hegedűművész játéka. 10 óra 15: Zongora-hangverseny. **Budapest.** 10 óra 15: Gramofonzene. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A gramofonzene folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Vörös Janosi és cigányzenekarának hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A hangverseny folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: Divattudósítás. Szunyoghné Tüdös Klára előadása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Edisonról, a nagy emberről. Fuchs István előadása. 6 óra 30: Hangverseny Koneznó Keömley Blanka (ének) és S. Gróh Klára (hegedű) közreműködésével. 8 óra: A Mándits szalonzenekar hangversenye Weygand Tibor (ének) közreműködésével. 8 óra 55: A norvég nemzeti est műsorának ismertetése. 9 óra: Norvég nemzeti est. Az oslói rádióadóállomás műsorának közvetítése. Az oslói filharmonikusok hangversenye Fridtjof Backer Gröndahl zongoraművész közreműködésével. 10 óra 50: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból. 11 óra 10: Hírek. 12 óra: Az első honvédegyalozozred zenekarának hangversenye. **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 9 óra 30: Két egyfelvonásos operett előadása. 11 óra 50: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 1 óra 5: Gramofonzene. 4 óra 45: Gramofonzene. 6 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 30: Nemzeti dalok. 11 óra 20: Hangverseny. 11 óra 50: Gramofonzene. **Langenberg.** 9 óra: Közvetítés Newyorkból. 11 óra: Zene. 12 óra: Kávéházi zene. **Prága.** 9 óra 25: Dalok. 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 11 óra 20: Gramofonzene. **Róma.** 8 óra 50: Gramofonzene. 10 óra: A császárkirálynő operett előadása. **Strassburg.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 12 óra: Könnyű és tánczene.

Szombat. (November 14.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Operaelőadás. **Budapest.** 10 óra 15: Szalonzenekari hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A gramofonzene folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátkszóórja. 5 óra 45: Hírek.

8 óra: Az Óbudai Dalkoszoru Dalegylet hangversenye. 8 óra 50: A jövő építőművésze. Medgyaszay István előadása. 9 óra 20: Tarka-est. Utána hírek, majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a **Britannia szállóból.** **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 5 óra 50: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 8 óra 30: A Faust című operaelőadás közvetítése. 12 óra: Jazz-band. **Belgrád.** 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Katonazene. 11 óra 20: Gramofonzene. 11 óra 50: Cigányzene. **Langenberg.** 6 óra: Szólisták hangver-

Gramofonzene. 8 óra 15: Könnyű zene. 8 óra 45: Gramofonzene. **Prága.** 8 óra 55: Tarka-est. 10 óra: Fuvózenekar hangversenye. **Róma.** 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra 10: Gramofonzene. 10 óra: Antik és modern operaest. **Stockholm.** 8 óra 30: Régi tánczene. 9 óra 15: Vígjáték zenével. **Strassburg.** 5 óra 15: Tánczene. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 30: Kamarazene. **Varsó.** 6 óra 35: Szoprán és hegedűhangverseny. 7 óra 30: Ifjúsági hangverseny. 8 óra 50: Gramofonzene. 9 óra 15: Könnyű zene dalokkal. 11 óra 10: Chopin-hangverseny. 12 óra: Könnyű és tánczene.

Közgazdaság

A resicai munkások küldöttsége a miniszteriumban sürgette hátralékos járandóságuk kifizetését

Resicán és a Resica-művek többi telepén a munkásság helyzete igen szomorú. Több havi fizetésükre és keresetükre hetek előtt némi előleget kaptak, de azóta semmit. Tegnap délben Fluera János képviselő vezetése alatt a resicai munkások kiküldöttjei megjelentek Jonescu munkügyi vezérigazgatónál és vázolták a munkásság elszomorító helyzetét. Kifejtették, hogy három hónapja hitelből élnek és a legnagyobb szegénység uralkodik soraikban. Arra kérték a munkügyi vezérigazgatót, járjon közbe, hogy a pénzügyminiszteriummal egyetértőleg a közlekedési miniszterium a Resica művekkel szem-

ben fennálló tartozására legalább hatvan millió leit fizessen ki, mert ilyen összegre van szükség, hogy a hátralékos munkabéreket kiutalványozhassák. Fluera képviselő ezután a tömeges munkáselboesátásokról szólt és ebben a kérdésben szintén a munkügyi miniszterium védelmét kérte. Jonescu vezérigazgató válaszában közölte, hogy a maga részéről azonnal érintkezésbe lép az illetékes tényezőkkel és ha nem is az egész hatvan millió, de mindenesetre jelentékeny összeg kifizetését kieszközli és a resicai munkások néhány napon belül pénzhez jutnak.

A Banca de Credit visszafizette hitelét a Creditanstaltnak. Az Argus szerint a Banca de Credit Roman igazgatótanácsának legutóbbi ülésén megvizsgálták a bank vezérigazgatóságának azon intézkedéseit, amelyek az Österreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe bécsi intézettől annak idején kapott hitelek teljes visszafizetésére vonatkoztak. Az igazgatótanács megállapította, hogy ezen intézkedéseknek teljes mértékben eleget tettek és a két intézet között fennálló összes számlákat tényleg likvidálták. Ezen teljes likvidáció következtében Deutscher Ottó, az Österreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe igazgatója beadta lemondását a Banca de Credit Roman igazgatóságában viselt tagságáról, melyet el is fogadtak. Deutscher igazgató eddigi értékes közreműködéséért egyben köszönetet szavaztak.

Új bankbukás. Bukarestben újabb bankösszeomlás történt. A Cuza Vodacában levő Banca Brosteni fizetéseit beszüntette. A bank aktíváinak összege 15 millió 412.000 lei, a passzívák ugyanennyit tesznek ki. A bank hitelezőinek száz százalékot ajánl fel, amelyet három év alatt fizetne meg egyenlő részletekben. A bank betétállománya 12 millió lei.

Elfogadott kényszeregyezés. A kolozsvári törvényszék elvben hozzájárult a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitebank kényszeregyezéséhez. A bank aktívái 702 millió 964.000 leit, passzívái ezzel szemben csak 616 millió 847.000 leit tesznek ki. Tehát a pénzügyi vagyona 86 millió 117.000 leivel több a tartozásainál.

Meváltoztatják a kereskedők adóalapját. A pénzügyminiszteriumban elkészültek a kereskedelmi adó megszüntetésére és a meghatározott összegű adóalap bevezetésére irányuló törvényjavaslat munkálataival. Az új javaslat elkészítését nemcsak a kereskedőtársadalmak, hanem a kincstár érdekei is követelték. A pénzügyminiszterium megállapította, hogy a kereskedők nyoleven százaléka 75.000 leies adóalap után fizeti a kereskedelmi adót. Viszont belátták a pénzügyminiszteriumban, hogy a rossz üzletmenet és a szűk gazdasági viszonyok közepette ez az adóalapot a jövő évre fenntartani nem lehet. Ezért elhatározták, hogy bevezetik a patenta fikszát, ahol a kereskedővilág megbízottaival egyetemben osztályozzák a kereskedőket.

Ötven és száz leies érepénzt terveznek. A pénzügyminiszteriumban tervezet dolgoznak, amely a száz leies bankjegyek bevonását célozza. Valószínű, hogy száz és ötven leies ezüstből vert érepénzt hoznak forgalomba és a száz leies bankjegyek a forgalomból végképpen kikerülnek. Ugy tervezik, hogy a száz és ötven leies ezüstpénzt három-négy milliárd leireig verik.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 645, dollár 167.70, hollandi forint 68.10, dinár 2.99, francia frank 6.00, olasz lira 8.80, esch korona 4.975, német марка 40, osztrák schilling 23.80, svájci frank 33, magyar pengő 29.75, belgas (öt belga frank) 24.

lei visszlészámitolási hitelt adott. A Nemzeti Bank igazgatósága ma több erdélyi bank ügyével foglalkozik.

A Deutsch-börgyár kényszeregyezséget kért. A temesvári törvényszéken tegnap újabb fizetőképтелenségét jelentettek be. Ezuttal a Deutscher Arnold és Társa-féle börgyár szüntette be fizetéseit. A gyárvállalkozás két év előtt olyan erősnek érezte magát, hogy megvásárolta az akkor tönkrement Krausz-féle börgyárat. Utóbb azonban a bőriparban nagy áresés állott be és végre is a gyár beszüntette fizetéseit. A Deutscher Arnold és Társa börgyárat ért sorozatos veszteségek és hitelfelmondások legjobban abban tükröződnek vissza, hogy hitelezőinek csupán hatvan százalékos egyezséget ajánl fel.

A hat milliárd lei új bankjegy körül. Bukaresti jelentés alapján megírtuk, hogy a francia nemzeti bank a Banca Nationalának háromszáz millió frank kölcsönt ad és hogy a Banca Nationala ezt hat milliárd leiny új bankjegyek kibocsátásának alapjául veszi. Ezzel szemben félhivatalos helyről tegnap kijelentették, hogy a francia nemzeti bank háromszáz millió frankját csak a forgalomban levő leipézn aranyfedezetének erősítésére használnák, de új bankjegyeket nem boesátanak ki. Ezzel egyidejűleg azonban Párisból az a hír érkezik, hogy Jorga miniszterelnök párisi lapoknak adott interjújában megerősíti a hat milliárdnyi bankjegy kibocsátását. Jorga kijelentette, a kölcsön célja az volna, hogy annak mint fedezetnek az alapján a román jegybank hat milliárd értékben új bankjegyeket boesátana ki.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza hetveketilene kilógramos 255-260 lei, hetvennyolc kilógramos 245-250 lei, hetvenkilógramos 235-240 lei, uttengeri 165 lei, zab 300 lei, árpa 250 lei és burgonya 160 lei százkilónként. Az irényzat a búzában lanya.

Mozi

Mozi mai műsora.

Belyárosi Capitol mozi: Wau-Wau. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi Doina mozi: Wau-Wau. (Beszélő film.)

Forum mozi: Huszárszerlem. (Beszélő film. Mocsányi és Lakos.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A nagy attrakció. (Beszélő film.)

Mehalai Concordia mozi: A szerlem fantomja. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenetek

R. R. Roda Sándor a neve, írói nevének keresztnevét nem használja, hanem családi nevét megkettőzte: Roda Roda. Ilyképpen tehát írói nevet visel. A K. u. K. hadseregben tényleges tüzérszert volt, de mint főhadnagy 1902-ben kilépett a hadseregből. Azóta irodalommal foglalkozik. A világháboruban mint a Neue Freie Presse haditudósítója színes harctéri írásaival tűnt ki. A katonaeléteből merített sok írása nagy sikert ért el. Több szindarabot és operettszöveget írt, legutóbb már a hangosfilmes is jelen tényleg sikeres volt a Der falsche Feldmarschalleutnantban, amelynek ő írta a szcenáriumát. Huga, Roda Mária, Lieberman Emánuel dr. budapesti orvos felesége, szintén író.

